

Tuinen in Beweging

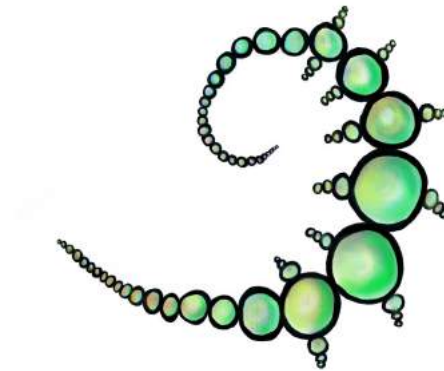
Sofie Hoste

A. Rodenbachstraat 65, 3010 Kessel-Lo

0494 98 23 69

sofie@tuineninbeweging.be

<http://www.tuineninbeweging.be>

Haagwinde

Indicator en habitat

Haagwinde (*Convolvulus Sepium* of *Calystegia sepium*) groeit op alle grondsoorten maar houdt toch vooral van natte tot vochtige, voedselrijke grond en van wat zon. Zoals de naam zegt, groeit ze graag in heggen en hagen maar ook langs rietkanten. Ze sterft bovengronds af in de winter maar ze overwintert met wortelstokken en van daaruit groeit ze snel omhoog naar het licht. De bebladerde stengels zijn linksdraaiend en winden zich om andere planten, palen, takken en omheiningen.

Indicatorplant van kalkrijke bodems, maar ik heb een vermoeden dat ze vrij algemeen voorkomen op veel bodems. Ook teken van verstoorde bodem.

Groeiwijze

De niet windende stengel kan met de top de grond inboren en daar een knolletje vormen en overwinteren. Soms zijn er sterk vertakte uitlopers die over de grond kruipen tot ze een hard voorwerp tegenkomen. Hier groeien ze de grond in, worden dikker, vormen wortels die de scheut de grond intrekken en deze vormen dan weer windende stengels. De wortels kunnen tot 1 meter diep groeien.

Heel haar groeiwijze is vervat in haar naam, ook de wetenschappelijke naam 'convolvulus' betekent 'winde' en 'sepium' wil zeggen 'van de hagen'. Haagwinde is een onvermoeibare groeier die telkens opnieuw begint en eens boven in een plant, bedekt ze die volledig en neemt zo alle licht weg.

Pispotje

De bladeren staan afwisselend aan de stengel, ze zijn pijlvormig en hebben een diepe hartinsnijding. De bloemknoppen zijn puntvormig gedraaid en staan op lange stelen in de bladoksels. Haagwinde bloeit van juni tot september met sneeuwwitte, trechtervormige bloemen die tot 7 cm lang kunnen zijn. Omwille van hun vorm worden ze ook wel pispotjes genoemd, vooral in Nederland. Vijf meeldraden omsluiten de stamper zodat ze samen een kolom vormen in het midden van de bloem. De bijna reukloze bloemen bloeien maar één dag en sluiten zich bij somber weer of regen. Na bestuiving ontstaat er een doosvrucht met 1 tot 4 zaden die 1 tot 5 jaar kiemkrachtig blijven. Ze verspreiden zich in de onmiddellijke omgeving en zijn vrij goed bestand tegen vuur.

Voedselbron

De bloemen worden bezocht door bijen, hommels, vuurvlindertjes en zweefvliegen.

Verwijderen

Omdat deze mooi bloeiende plant zo uitbundig groeit en zich overal omheen windt willen we ze toch liever niet teveel in onze tuin. Wil je ze inperken, dan kan je best goed mulchen en nadien kan je de wortels relatief gemakkelijk maar voorzichtig uithalen door de grond even op te lichten met een spitvork. Let wel op: het is een sterke plant en elk stukje dat blijft zitten, loopt opnieuw uit.

Haagwinde lijkt op akkerwinde maar haagwinde heeft meestal grote, witte bloemen terwijl akkerwinde kleinere, roze bloemen heeft.

Voorkomen

- Bemest niet te veel.
- Bewerk de bodem niet al te veel, haagwinde houdt van verstoorde bodems.

Alternatieven

Aanpak bij nieuwe aanleg van border of houtachtigen

Een grondige bodembewerking voor de aanplant is nodig. Verwijder alle haagwinde. Maar als er dichtbij haagwinde groeit, blijft er een kans dat de plant zich alsnog vestigt. De zaden worden immers op diverse manieren verspreid, ook door zoogdieren en de mens zelf. De bodem bedekken met gehakseld hout helpt niet. Integendeel: haagwinde stelt organisch materiaal op prijs.

In nieuwe struikaanplantingen waar haagwinde groeit, kan je een invasie het best vermijden door de plant uit te putten. Schoffel geregeld of trek regelmatig de bovengrondse delen af. Houd dit vol tot de aangeplante houtgewassen stevig zijn.

Komt haagwinde toch voor in een bloemenborder, dan kan je van de nood een deugd maken en er creatief op inspelen in plaats van een ongelijke strijd aan te gaan.

Bied de plant een groeisteun aan. Zo vermijd je dat ze grote lappen bodem bedekt of zich over alles heen sluiert. De plant steekt haar energie in het hoger op klimmen en bloemen maken. Steek rondom regelmatig wortels en stengels door om te beletten dat de haagwinde ook in de breedte alles inpalmt. Knijp de bloemen eruit als ze uitgebloeid zijn. Zo wordt het leven met haagwinde best mogelijk.

Aanpak bij oude aanplanting van bomen en struiken

In fors uitgegroeide hagen, heggen en struikachtige aanplantingen vormt haagwinde geen bedreiging voor de planten. Kruidachtige windende planten zoals haagwinde sterven elke winter bovengronds af. Het volgende voorjaar moeten ze nieuwe groeistengels aanmaken. Tijdens één groeiseizoen kunnen ze onmogelijk hun gastheer verstikken. Het bezwaar tegen haagwinde is eerder het feit dat ze, als ze uitgewonden is, zich neervlijt in de kruin van het houtgewas en zo het licht wegneemt. Als je ziet dat de vracht wat zwaar wordt, kan je de winde regelmatig met een flinke ruk uit de haag, heg of struik verwijderen. Doe dit om te vermijden dat takken afsterven door gebrek aan licht.

Mijn advies: als je ze dan toch in de tuin hebt, probeer ze weg te houden van de opbrengsttuin en daar waar het de planten echt zou wegconcurreren en op de andere plaatsen: geniet van de bloemen. Vergeet even dat het een woekeraar is. En dan zie je dat het een sierlijke plant is met prachtige bloemen.

INSPIRATION

What you stay focused on will grow

